

Натуральна та органічна косметична продукція : нормативне регулювання

Кухтенко Г.П., Башура О.Г., Кран О.С.

Кафедра косметології і ароматології

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

galinakukh@gmail.com

Беззаперечним є той факт, що тренд «натуральної», «зеленої», «органічної» косметики набув широкої популярності серед населення саме завдяки тому, що вона асоціюється із низьким вмістом або повною відсутністю «хімікатів». Ця тенденція має глобальний характер, і виробники косметики змушені адаптуватися до цих вимог, що виражається в збільшенні на ринку продукції з «натуральними» і «органічними» клеймами на етикетці. На жаль, на даному етапі споживачі часто відчують певні складнощі при виборі натуральної косметичної продукції через наявність різних стандартів і систем сертифікації. З приводу визначення косметичного інгредієнта або готового косметичного засобу як натурального або органічного ведуться дискусії у всьому світі і на сьогодні не має єдиної політики з цього приводу. Вирішити проблему має нова серія гармонізованих міжнародних добровільних стандартів на основі консенсусу ISO 16128.

Матеріали і методи. Методи інформаційного пошуку, систематизації матеріалу.

Результати та їх обговорення. В Україні чинні національні нормативні документи, гармонізовані з міжнародними нормативними документами, методом підтвердження з наданням чинності з 01 серпня 2018 року: ДСТУ ISO 16128-1:2018 (ISO 16128-1:2016, IDT) Косметика. Керівництво щодо технічних визначень та критеріїв для натуральних та органічних косметичних інгредієнтів та продуктів. Частина 1. Визначення інгредієнтів; ДСТУ ISO 16128-2:2018 (ISO 16128-2:2017, IDT) Косметика. Керівництво щодо технічних визначень та критеріїв для натуральних та органічних косметичних інгредієнтів. Частина 2. Критерії для інгредієнтів та продуктів [1].

Стандарт ISO 16128 дає визначення натуральних інгредієнтів і похідних натуральних інгредієнтів, визначення біологічних інгредієнтів і похідних біологічних інгредієнтів, методика розрахунку показників натуральних і/або біологічних інгредієнтів, методика розрахунку процентного вмісту органічних або натуральних інгредієнтів в готовому продукті.

Натуральні інгредієнти в керівництві визначаються ті, які отримані з рослин, тварин, мікроорганізмів або мінералів за допомогою процесів, описаних в додатку А документа Частина 1. Мінерали можуть вважатися натуральними, якщо вони є неорганічними речовинами і природним чином зустрічаються на Землі. Вода вважається натуральною. Органічними вважаються натуральні інгредієнти, які вирощені або зібрані в дикій природі

відповідно до локальних вимог органічної продукції (або стандартом ISO).

Якщо натуральні і/або органічні інгредієнти були модифіковані, і отриманий продукт, щонайменше, на 50% (за молекулярною вагою) натурального походження, він вважається «продуктом натурального походження». Процеси, які можуть при цьому використовуватися, перераховані в додатку В документа. Якщо мінерали піддаються хімічній обробці, але мають ту ж хімічну будову, що і натуральні мінеральні речовини, вони класифікуються як інгредієнти мінерального походження. Список інгредієнтів мінерального походження наведено в додатку D документа. Не натуральними інгредієнтами вважаються будь-які інгредієнти, отримані з нафти і нафтопродуктів. Інгредієнти, отримані з натуральних і мінеральних інгредієнтів, але містять більше 50% (за молекулярною вагою) компонентів, отриманих в результаті переробки нафти, не вважаються натуральними.

Проте даний стандарт викликав бурхливу реакцію учасників косметичного ринку, так COSMOS STANDARD, міжнародна сертифікація натуральної та органічної косметики, яка об'єднує європейські схеми сертифікації в один загальний стандарт (Cosmebio, Ecocert, BDIH, Soil Association та ICEA,) вважають, що стандарт 16128 ISO містить у собі серйозний ризик плутанини для споживачів. Урізане визначення того, що «натуральне» - інгредієнт входить в «індекс природного походження», якщо він містить більше 50% натуральної сировини. Цей тип інгредієнтів може вказувати відсоток натуральності, вказаний на упаковці продукту, а також 100% натуральний інгредієнт. Стандарт COSMOS вимагає мінімум 95% натуральних інгредієнтів і 95% мінімум органічних інгредієнтів. Стандарт COSMOS забороняє до використання: наноматеріали; ГМО сировину (забруднення ГМО сировини та інгредієнтів допускається не вище 0,9%); тестування на тваринах продукції та інгредієнтів за винятком випадків де це вимагається законом; первинну сировину, отриману з живих або убитих тварин. Дозволяється використовувати інгредієнти тваринного походження, якщо вони вироблені тваринами (але не є частиною тварин) або вони були отримані тільки з використанням перерахованих в стандарті процесів [2].

Висновки. Слід сказати, що стандарт ISO може бути гарною відправною точкою для того, щоб визначити виробником, чи потрапляє продукція під визначення натурального, а також може бути використана як маркетинговий інструмент.

Література:

1. Про прийняття національних нормативних документів : наказ ДП "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" від 23.07.2018 № 233. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0233774-18#Text>
2. Cosmos-Standard. International certification for cosmetics. URL : <https://www.cosmos-standard.org/about-the-cosmos-standard>